

Tájékoztató a borraivaló és a felszolgálási díj kezeléséről, illetve azok adóügyi vonatkozásairól

A borraivaló és a felszolgálási díj értelmezése

A **borraivaló** a vendég által a szolgáltatás iránti elégedettséggel összefüggésben, **önkéntesen adott** (jellemzően a fogyasztás értékének kb. 10%-át kitevő) **összeg**, és nem csak a vendéglátóiparban jellemző. Ezzel szemben a **felszolgálási díj** egy miniszteri rendelet alapján a **vendéglátásban a felszolgáló közreműködésével történő kiszolgálásért felszámított külön díj** (általában a fogyasztás értékének 10-15%-a), amely részét képezi a fizetendő számla összegének. Ugyanakkor a felszolgálási díj megfizetése nem zárja ki, hogy a vendégek azon felül borraivalót adjanak a felszolgálóknak.

A borraivalóra vonatkozó általános szabályok

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerint a munkáltató előzetes hozzájárulása nélkül a munkavállaló harmadik személytől díjazást a munkaviszonyban végzett tevékenységére tekintettel nem fogadhat el. Ezzel összhangban a borraivaló kezeléséről a munkáltatónak a munkavállalókkal előzetesen meg kell állapodnia. A borraivaló kezelése alapvetően meghatározza az adófizetési kötelezettségeket.

A borraivaló megjelenési formái és kezelése

A vendégtől kapott borraivaló különböző formában jelenhet meg egy vendéglátó üzletben, azonban adóügyi vonatkozását illetően kiemelt jelentősége van annak, hogy a kapott összeg bekerül-e a szolgáltató pénztárába vagy sem. A borraivaló ugyanis főszabályként külön kezelendő a napi forgalom és a váltópénz összegétől, és mivel nem minősül ellenértéknek, tekintettel arra, hogy annak adása nem kötelező és összege előre nem meghatározott, ezért nem része a nyújtott szolgáltatás adóalapjának (nem képez ÁFA-alapot).

A borraivaló kezelése szempontjából az alábbi esetek fordulhatnak elő:

- *Készpénzben kapott borraivaló közvetlenül a felszolgálónak*
A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint adómentes bevételnek számít a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraivaló. (2020. július 1-jétől a borraivaló után már nem lehet önkéntesen 15%-os nyugdíjjárulékot fizetni.)
- *Készpénzben kapott borraivaló elkülönített formában gyűjtve*
Ha a felszolgálók a borraivalót elkülönítetten, pl. egy „TIP” felirattal ellátott borraivalós dobozban gyűjtik, ahová a vendég saját elhatározásából a felszolgálónak szánt összeget maga vagy a fizetést követően a felszolgáló elhelyezheti, akkor a borraivaló számukra adómentes bevételnek minősül. Amennyiben a munkáltató osztja szét az alkalmazottak között az elkülönítetten gyűjtött borraivalót, akkor már az Szja tv. alapján nem minősül adómentes

bevételeknek. Erre tekintettel a szétosztandó borraivaló munkabéreként kezelendő, amely adó- és járulékköteles.

- *Készpénzben kapott borraivaló a szolgáltató pénztárába*

A pénztárba kerülő borraivaló a vállalkozás bevételeinek számít, ezért az abból történő kifizetés a munkabérrre vonatkozó adók és járulékok megfizetése mellett lehetséges. Emellett a pénztárba került borraivalót bizonylatolási szempontból megfelelő módon kezelni kell, amelyre a 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 67. § 2. pontjában az adóügyi bizonylatok között felsorolt pénzmozgás bizonylat alkalmas. A borraivaló egyéb bevételeként pénzmozgás bizonylattal történő rögzítését (sorszám: 6., befizetés ok: 07 – borraivaló) az online pénztárgépben a fizetést követően haladéktalanul meg kell tenni. Ugyanakkor a borraivalóról kiállított pénzmozgás bizonylat vevőnek történő átadása nem kötelező.

- *Bankkártyás fizetés útján kapott borraivaló a szolgáltató pénztárába*

Ha a bankkártyás fizetés során a vendég a borraivalóval megnövelt összeget a POS terminálon egy összegben fizeti, akkor az bekerül a pénztárba, és a vállalkozás bevételeként képezi, ezért ebben az esetben is szükséges a pénzmozgás bizonylat alkalmazása. A nyugtán vagy számlán csak a szolgáltatás ellenértékét (borraivaló nélkül) kell feltüntetni. Az így kifizetett borraivaló a magánszemélyek bérjövendelmeként adó-és járulékköteles.

- *Bankkártyás fizetés útján kapott borraivaló elkülönítetten kezelve*

Ha a borraivalót bankkártyás fizetés során a pincér külön üti be a POS terminálon lévő „TIP” gyűjtőre, akkor megvalósul a borraivaló elkülönített kezelése, így a borraivaló nem képezi a vállalkozás bevételeit, és bizonylat-kiállítási kötelezettség sem kapcsolódik hozzá. Ugyanakkor a munkáltató által történő szétosztás esetén a borraivaló már nem számít adómentes bevételnek, hanem munkabéreként kezelendő, amely adó- és járulékköteles.

Amennyiben a borraivaló készpénzes vagy bankkártyás fizetés útján bekerül a szolgáltató pénztárába, akkor annak a kifizetése nem kötelező a munkáltató számára, de egyéb bevételeként rögzíteni szükséges.

A felszolgálatási díjra vonatkozó szabályozás

A felszolgálatási díj mértékének megállapításáról, valamint a felszolgálatási díj alkalmazásának és felhasználásának szabályairól szóló **71/2005. (IX. 27.) GKM rendelet** alapján a felszolgálatási díj a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szerinti vendéglátás keretében a vendégek felszolgálató közreműködésével történő kiszolgálásáért felszámított külön díj, amelyet a **fogyasztó részére adott számlán, nyugtán elkülönítetten kell feltüntetni**. Emellett a felszolgálatási díjat a termékek eladási ára és egységára, továbbá a szolgáltatások díja feltüntetésének részletes szabályairól szóló 4/2009-es NFGM-SZMM együttes rendelet alapján a termék árának feltüntetésére vonatkozó szabályok szerint, az érintett termék árával együtt (ugyanazon árkiíráson vagy árjegyzéken, ideértve az étel-, ital- és árlapot is) fel kell tüntetni.

A felszolgálati díjat havonta kell a vendéglátásban közvetlenül – az üzletben – közreműködőknek (például a szakácsoknak, konyhai kisegítőknél, felszolgálóknak) kifizetni. A kifizetésnek meg kell egyeznie a felszolgálati díj befolyt összegének – külön jogszabályokban meghatározott – adókkal és járulékokkal csökkentett hányadával.

A felszolgálati díjra a következő adóügyi szabályok érvényesek:

- Az Szja tv. 1. sz. mellékletének 4.21. alpontja szerint a magánszemély által ilyen címen megszerzett bevétel adómentes.
- A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a felszolgálati díj járulékalapot képező jövedelemnek minősül, amely után a foglalkoztatott jövedelméből kell a 25. § (1) bekezdés szerinti **18,5%** mértékű társadalombiztosítási járulékot levonni és megfizetni.
- A felszolgálati díj az Áfa tv. 13. §-a szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékének minősül, és a tv. 65. §-a alapján a szolgáltatásra egyébként irányadó adómértékkel adózik. A különböző adómérték alá tartozó szolgáltatások felszolgálati díjának összegét az eltérő adómérték alá tartozó szolgáltatások között – azok ellenértéke alapján – arányosan meg kell osztani.
- A felszolgálati díj járulékalapja a vendéglátásban közreműködőknek kifizetendő, ÁFA nélküli (5% vagy 27%) összeg.
- A Tny. tv. 22. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében a nyugdíjalap megállapításánál a felszolgálati díj 81%-át veszik figyelembe.

A felszolgálati díj közreműködők közötti felosztásának szabályairól, arányáról az üzemeltetőnek – ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviseleti szervezet működik – az érdekképviseleti szervezettel kell írásban megállapodnia. Ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviseleti szervezet nem működik, **a felszolgálati díj felosztásának arányáról az üzemeltetőnek a közreműködőkkel kell írásban megállapodnia.**

A kifizetésre kerülő összeget oly módon kell meghatározni, hogy a felszolgálati díj címén felszámított összegből le kell vonni azokat az adókat és járulékokat, amelyek a vállalkozást terhelik. Ez azt jelenti, hogy a kiszámlázott felszolgálati díj összegét először csökkenteni kell az általános forgalmi adóval, amely az értékesített szolgáltatástól függően lehet 5 vagy 27 százalék. A járulék alapja a számlán feltüntetett felszolgálati díj nettó összegéből "felülről számítva" határozható meg az alábbi példa szerint.

Összes (bruttó) fogyasztás	1 000 Ft	
A számlában feltüntetett felszolgálati díj (10%)	100 Ft	
Felszolgálati díj ÁFA tartalma	5%	27%

felszolgálati díj AFA tartalma	4,76 ≈ 5 Ft	21 Ft
Nettó felszolgálati díj	95 Ft	79 Ft
Járulék alapja, azaz a vendéglátásban közreműködőknek kifizetendő összeg	(100-5)/1,185 80 Ft	(100-21)/1,185 67 Ft
TB-járulék (18,5%)	15 Ft	12 Ft

A felszolgálati díj felosztásának egy lehetséges módja, hogy a vendéglátásban közreműködőknél pontrendszert alkalmaznak, amellyel a ledolgozott munkaidőt súlyozva tovább lehet arányosítani a kifizetésre kerülő összeget.

Egy példa a felszolgálati díj felosztására egy étteremben:

Étteremben felosztható felszolgálati díj: 350 000 Ft

Dolgozó neve	Szervezeti egység	Munkakör	Ténylegesen ledolgozott óra (egyenlőtlen óra)	Szorozószám (pontoszám)	Szorozószámmal súlyozott óraszám	Felosztott felszolgálati díj (Ft)
Üzletvezető	Étterem	üzletvezető	190	1,4	266	58 517
Üzletvezető h.	Étterem	üzletvezető h.	160	1,3	208	45 757
Felszolgáló 1	Étterem	felszolgáló	140	1,1	154	33 878
Felszolgáló 2	Étterem	felszolgáló	170	1,2	204	44 877
Felszolgáló 3	Étterem	felszolgáló	160	1,2	192	42 238
Felszolgáló 4	Étterem	felszolgáló	160	1,1	176	38 718
Konyhafőnök	Étterem	konyhafőnök	190	1,3	247	54 337
Pultos	Étterem	felszolgáló	160	0,9	144	31 678
ÖSSZESEN			1 330	9,5	1591	350 000 Ft

A számítás menete az üzletvezető esetében:

Szorozószámmal súlyozott óraszám

$$= 190 * 1,4 = 266$$

Egy szorzószámmal súlyozott óraszámra jutó jutalék

$$= 350\,000 / 1\,591 = 219,99 \text{ Ft}$$

Az üzletvezető felszolgálati díja

$$= 219,99 * 266 = 58\,517 \text{ Ft}$$

A személyenkénti felszolgálati díj havi szinten történő meghatározása a többi munkakörnél is hasonló módon történik.

Budapest, 2020. július 13.